

Zuivere koffie!

Bij de beantwoording van de vragen 36 tot en met 41 moet je soms gebruikmaken van informatiebronnen 8 en 9 in de bijlage.

Koffie is een belangrijke grondstof in de wereld. Ongeveer 25 miljoen boeren in 80 landen leven van de opbrengst van hun koffieoogst. De afgelopen jaren, zeker eind 2010, hebben zij geen klagen: nog niet eerder was koffie deze eeuw zo duur. Maar de hoge prijs heeft ook schaduwkanten.

Volgens Roel Vaessen, secretaris van de European Coffee Federation, wordt ieder jaar gemiddeld 2 procent meer koffie gedronken. Het aanbod is momenteel krap. Droogte heeft namelijk in Latijns-Amerika de oogst aangetast. In Colombia hebben bovendien veel boeren de afgelopen jaren hun verouderde koffieplanten vervangen door nieuwe. Een jonge plant biedt pas een goede oogst na drie jaar. Daardoor had Colombia last van een lagere oogst.

naar: Fairtrade bijlage, Trouw, 23 oktober 2010

- 1p 36 In september 2010 kostte 1 pound (0,453 kilo) koffie gemiddeld 163 dollarcent. In september 2005 kostte een pound koffie 78 dollarcent.
→ Bereken in twee decimalen met hoeveel procent de prijs van een pound koffie is gestegen tussen september 2005 en september 2010.
Schrijf je berekening op.

1p 37 Naast andere marktinvloeden zoals mislukte oogsten, blijken speculanten verantwoordelijk te zijn voor de stijgende prijzen. Speculanten kopen grote partijen koffie op om ze later met winst door te kunnen verkopen. Hieronder staan vijf economische verschijnselen.

- 1 opkopen partij koffiebonen
- 2 prijzen op de wereldmarkt stijgen
- 3 partij koffie wordt opgeslagen
- 4 aanbod op de wereldmarkt daalt
- 5 partij koffie met winst verkopen

In welke regel staan de verschijnselen zo dat een logische gedachtegang ontstaat?

- A 1 → 2 → 3 → 4 → 5
- B 1 → 2 → 4 → 3 → 5
- C 1 → 3 → 2 → 4 → 5
- D 1 → 3 → 4 → 2 → 5
- E 1 → 4 → 2 → 3 → 5
- F 1 → 4 → 3 → 2 → 5

Op de koffiemarkt zijn steeds meer opkopers actief die werken voor producenten met een keurmerk. Voorbeelden van zo'n keurmerk zijn Max Havelaar en Utz Certified.

Uitgangspunt van deze keurmerken is Fairtrade, oftewel eerlijke handel. De koffieboeren ontvangen daardoor een minimumprijs. Deze prijs garandeert de koffieboeren een kostendekkend inkomen.

Gebruik informatiebronnen 8 en 9.

2p 38 Na een lange periode waarin de Fairtrade prijs op het niveau van de minimumprijs lag, is de wereldmarktprijs gestegen en ontvingen de producenten in de periode 2008 tot en met 2010 een premie boven op de wereldmarktprijs. De premie op de wereldmarktprijs wordt gebruikt om de boeren te laten investeren in nieuwe technieken.

→ Leg uit waarom de boeren midden 2010 eerder bereid waren om te investeren dan in de situatie vijf jaar daarvoor.

Gebruik informatiebron 9.

- 1p 39 In de informatiebron wordt een marktsituatie weergegeven. Hoe hoog is de minimumprijs van Fairtrade?
A 50 dollarcent
B 125 dollarcent
C 175 dollarcent
D 225 dollarcent
- 1p 40 Fairtradeproducenten organiseren vaak samen reclamecampagnes om Fairtradeproducten te promoten. Dit ondanks het feit dat deze producenten elkaars concurrenten zijn.
→ Noem een reden waarom Fairtradeproducenten, die elkaars concurrenten zijn, toch op deze manier samenwerken.

Uit onderzoek is gebleken dat consumenten die bekend zijn met het keurmerk, bereid zijn om 10 % meer te betalen voor Fairtrade producten. Prijzen liggen echter vaak nog hoger. Sommige consumenten hebben moeite met deze hogere prijzen getuige de onderstaande reactie op de site van Trouw naar aanleiding van de Fairtrade bijlage.

"Al die zogenaamde Fairtradeproducten, of het nu koffie, chocolade of bananen of wat dan ook is, zijn veel te duur. Daarom zou iedereen deze rommel moeten boycotten."

Janneke, Winterswijk op 25-10-2010, 15:42

- 2p 41 Vul de open plekken in als antwoord op de reactie op de website van Trouw. Maak bij (4) een duidelijke afweging.

Doe het zo:

Maak de volgende zinnen af.

Een nadeel van Fairtradeproducten voor de consument is 1,
maar een voordeel van Fairtradeproducten voor de producent is echter 2.

Ik vind dat we deze producten 3 (kies wel of niet) moeten boycotten, omdat 4.

Schrijf op je antwoordblad:

1 =

2 =

3 =

4 =

Zuivere koffie!

informatiebron 8

Prijsvorming Fairtrade

Fairtrade betaalt bovenop de wereldmarktprijs een vaste premie. Met de premie financiert de groep investeringen in nieuwe technieken en ook projecten voor de hele gemeenschap of het hele dorp, zoals scholen, infrastructuur en sanitaire voorzieningen. Als de wereldmarktprijs onder een bepaald niveau zakt, dan betaalt Fairtrade een minimumprijs die de kosten van duurzame productie dekt. Verder garandeert Fairtrade dat producenten en werknemers gelijke kansen hebben. Voor hetzelfde werk moet iedereen evenveel loon krijgen. Kinderarbeid is verboden en Fairtrade stelt milieueisen.

informatiebron 9

Gemiddelde koffieprijs per jaar in dollarcent per pound

